

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 537
Chủ nhật
Ngày 15 - 4 - 2018

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

VŨ THƯ

Không để nước sạch ở cống làng

(Xem trang 2)

Các trạm cấp nước sạch ở Vũ Thư thường xuyên nâng cấp, thay thế hệ thống đường ống để nâng cao chất lượng phục vụ.

Ảnh: HÀ PHƯƠNG

ĐIỂM CAO 384
10 ngày quyết tử

Trang 3

Hương cau

Trang 4

“Hậu” dã ngoại

Trang 5

VŨ THƯ

Không để nước sạch ở cổng làng

■ LÊ TRUNG
Đài TTHT Vũ Thư

Những năm qua, chương trình nước sạch nông thôn trên địa bàn huyện Vũ Thư được triển khai mạnh mẽ, đạt được nhiều kết quả khả quan, góp phần nâng cao đời sống nhân dân và làm thay đổi diện mạo nông thôn.

Tính đến ngày 23/3/2018, số hộ dân ở Vũ Thư đã đấu nối, sử dụng nước sạch khoảng 66.500 hộ, bình quân đạt 96,2%, là một trong những địa phương có tỷ lệ đấu nối, sử dụng nước sạch cao nhất tỉnh. 30/30 xã, thị trấn đều đạt tỷ lệ đấu nối, sử dụng nước sạch trên 65%, 6 xã (Minh Lăng, Song Lăng, Minh Quang, Nguyên Xá, Vũ Vinh, Duy Nhất) và thị trấn Vũ Thư đạt tỷ lệ 100%.

Để có được kết quả trên, Vũ Thư xác định hành trình đưa nước sạch về các vùng nông thôn, đặc biệt các xã vùng xa trung tâm huyện, tỷ lệ đấu nối, sử dụng nước sạch thấp là một chặng đường đầy gian khó. Giai đoạn 2012 - 2017, khi nhận thức về nước sạch của đại đa số người dân thay đổi, cùng với tình trạng biến đổi khí hậu, các mạch nước ngầm, nước mặt đang ngày càng bị ô nhiễm thì nhu cầu về nước sạch sinh hoạt tăng đột biến ở các địa phương, Vũ Thư cũng không phải ngoại lệ. Những kiến nghị liên quan đến nước sạch được gửi đi, các phương tiện thông tin đại chúng, báo chí phản ánh về tình trạng ô nhiễm môi trường, người dân thiếu nước sạch trong sinh hoạt khiến chính quyền các cấp quyết liệt đi tìm lời giải. Điển hình như: đơn đề nghị của 17 hộ dân thôn Năng Tĩnh, xã Vũ Hội ngày 3/5/2017; Việt Hùng - mua nước sạch, dùng nước không sạch đăng trên Báo Thái Bình điện tử ngày 20/6/2016; Người dân hai xã Bách Thuận, Dũng Nghĩa (Vũ Thư, Thái Bình): Ngóng... nước sạch đăng trên Báo Quân khu 3 điện tử ngày 6/1/2015... Giải quyết những vướng mắc này, bài toán tháo gỡ khó khăn trong đấu nối nước sạch nông thôn được đặt ra. Điều này được thể hiện rõ qua Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XV, nhiệm kỳ 2015 - 2020, trong đó phấn đấu 100% hộ dân trên địa bàn huyện được sử dụng nước sạch. Để đạt được mục tiêu, Vũ Thư đã vận dụng sáng tạo, tiếp tục bám sát cơ chế, chính sách của trung ương và của tỉnh, xây dựng kế hoạch phù hợp với địa bàn huyện. Tổ chức huy động đa dạng các nguồn vốn để triển khai xây dựng công trình cấp nước; đồng thời, xác định rõ cơ chế vốn của các thành phần tham gia, cách thức triển khai, từ đó thuyết phục, tạo sự đồng thuận trong quá trình thực hiện.

Ông Trần Văn Hưng, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Nhờ sự quan tâm chỉ đạo, sự hỗ trợ của các cấp, các ngành nên chương trình nước sạch nông thôn ở Vũ Thư đã đạt được những kết quả quan trọng. Nhiều công trình cấp nước sạch được đầu tư, nâng cấp, sửa chữa; hoạt động kiểm tra, giám sát lĩnh vực này được đẩy mạnh; nhận thức của người dân được nâng lên, tập quán xưa trong dùng nước sinh hoạt không hợp vệ sinh cũng thay đổi. Từ đó giảm thiểu ô nhiễm môi trường, nâng cao sức khỏe, chất lượng cuộc sống ở nông thôn, góp phần thiết thực xây

dựng nông thôn mới. Đặc biệt, từ chương trình nước sạch nông thôn, người dân ở những vùng khó khăn của huyện cũng đã được thụ hưởng nguồn nước sạch. Bách Thuận là xã xa trung tâm huyện, dân số hơn 10.000 người. Trước đây, đa số bà con địa phương dùng nước giếng khoan nhưng hiện nay đã chuyển sang sử dụng nước sạch để sinh hoạt. Trên địa bàn xã hiện có nhà máy nước Bách Thuận do Công ty TNHH Bách Hưng Phát làm chủ đầu tư, khởi công tháng 1/2015 với tổng nguồn vốn đầu tư 40 tỷ đồng. Khu sản xuất nước sạch gồm các dây chuyền xử lý cặn trọt thủy lực, phản ứng cơ khí, lắng nghiêng lamen, lọc nhanh rồi đưa nước về bể chứa hiện hữu... Công trình đã phát huy hiệu quả, được người dân nhiệt tình đón nhận. Toàn xã có 93,59% người dân sử dụng nước sạch. Diện mạo nông thôn từng bước thay đổi, đời sống của người dân cũng dần được cải thiện.

Xã Tam Quang từng là "điểm nóng" về nước sạch trên địa bàn huyện. Tháng 8/2017, gần 300 hộ dân nơi đây chưa được dùng nước sạch, tập trung ở hai thôn Hòa Bình và Vô Ngại. Sau khi tiếp nhận thông tin, ngày 23/8/2017, đoàn công tác của tỉnh, UBND huyện Vũ Thư đã xuống kiểm tra tình hình cung cấp nước sạch tại địa phương và chỉ đạo

nhà máy nước Nam Long khẩn trương khắc phục mọi khó khăn để cấp nước sớm nhất cho người dân. Ngay sau đó doanh nghiệp đã bố trí lực lượng xuống các thôn trực tiếp kiểm tra, thực hiện giải pháp kỹ thuật, nước đã về đến đường ống của các hộ. Ông Vũ Ngọc Dân, thôn Vô Ngại cho biết: Trước kia nhiều hộ phải đi mua nước với giá 50.000 đồng/m³ để sử dụng. Sau nhiều năm chờ đợi đến nay đã có nước sạch để sử dụng, bà con ai cũng phấn khởi.

Theo ông Lại Trường Sơn, Phó Chủ tịch UBND huyện Vũ Thư: Đến nay, bình quân toàn huyện đã đạt 96,2% số hộ dân đấu nối, sử dụng nước sạch. Đây có thể coi như một "kỳ tích". Tuy nhiên, việc triển khai chương trình đưa nước sạch đến người dân vẫn còn những khó khăn nhất định do tập quán sử dụng nước mưa, nước giếng khoan ở một bộ phận người dân từ lâu đời nên việc vận động sử dụng nước sạch phải có thời gian. Mặt khác, địa bàn huyện rộng, địa hình phân tán nên việc triển khai xây dựng hệ thống mạng lưới cấp nước tốn kém. Vì vậy, để vận động người dân thay đổi tập quán, chuyển sang dùng nước sạch, huyện cùng các đơn vị liên quan đã tăng cường lắp đồng hồ nước tận nhà cho dân và phối hợp chặt chẽ giữa các đoàn thể vận động người dân thay đổi

thói quen, chuyển sang dùng nước sạch và huyện cũng tăng cường công tác tuyên truyền, vận động từng người dân đấu nối, sử dụng và tiếp cận nước sạch bằng nhiều hình thức. Nội dung tuyên truyền tập trung vào trọng tâm cụ thể và có tính thuyết phục cao, giúp người dân hiểu rõ lợi ích khi sử dụng nước sạch và tác hại của việc sử dụng nước không hợp vệ sinh.

Đến nay, trên địa bàn huyện Vũ Thư đã có 12 nhà máy nước của 6 chủ đầu tư trong lĩnh vực kinh doanh nước sạch. Với quyết tâm không thể để nước sạch dùng chân ở cổng làng mà phải đến thẳng hộ dân, không thể để dân mất tiền mà không được dùng nước sạch theo đúng tinh thần chỉ đạo của tỉnh, thời gian tới, ngoài việc tăng cường tuyên truyền, vận động người dân hiểu rõ lợi ích của nước sạch, Vũ Thư sẽ tạo mọi điều kiện cho chủ đầu tư đẩy nhanh tiến độ thi công, áp dụng công nghệ, kỹ thuật hiện đại và nâng công suất cấp nước, bảo đảm đúng 4 yêu cầu về quy định đối với nhà đầu tư cấp nước sạch là: chất lượng, lưu lượng, áp lực và tính liên tục. Huyện cũng đề nghị các địa phương phối hợp với các đơn vị cấp nước giải quyết những khó khăn, vướng mắc, công khai kết quả kiểm tra chất lượng nước và giá bán nước tới người dân để yên tâm trong quá trình sử dụng.

Người viết cuốn nhật ký điểm cao 384 là cựu binh Dương Văn Minh, quê xã Minh Đức, huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang, người đã cùng với 11 đồng đội với vũ khí bộ binh thông thường thực chiến quyết tử 10 ngày đối mặt với một tiểu đoàn lính đánh thuê Nam Triều Tiên được trang bị vũ khí hiện đại của Mỹ và sự yểm trợ của máy bay ném bom, pháo kích của địch, quyết giữ điểm cao 384 (địa bàn xã Tây Thuận, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định). Kim chân Sư đoàn “Mãnh hổ” Nam Triều Tiên không cho chúng ứng cứu chiến trường Bắc Bình Định và Tây Nguyên.

Ngày mùng 9 tháng 4 năm 1972

...Sau hai ngày cắt rừng lợi suối, hôm nay tới đây Suối Đông Tre. Trung đội trưởng Liễu bảo anh em chúng tôi “cố gắng ngủ nốt buổi chiều còn lại kéo lên chốt rồi muốn ngủ cũng không ngủ được nữa”. Chạng vạng tối, Trung đội lại hành quân chiếm lĩnh trận địa. Đường lên điểm cao 384 cheo leo vô cùng hiểm trở, dốc đá dựng đứng, lối mòn luồn giữa dây rợ chằng chịt, 8 anh em lăm lăm nhau leo lên điểm cao, trên lưng người ít nhất công 45kg vũ khí đạn dược, lương khô, nước uống, riêng Nông Văn Thu to khỏe mang tới 60kg mà vẫn đi trước đội hình, lên tới đỉnh 384 điểm lại Trung đội đủ cả 8 anh em: Liễu, Thu, Khương, Bình, Du, Hiến, Thực, Ninh. Anh Liễu quán triệt: Tuyệt đối giữ bí mật. Anh chỉ tay về phía mỏm núi phía Đông Nam trận địa và nói các cậu đã nhìn thấy thằng Sô Đô rồi chứ? Kẻ thù chính của anh em ta đó. Chỉ cần một sơ suất nhỏ là không còn kịp để rút kinh nghiệm đâu. Cấm nói to, cấm va động mạnh, cấm phát ra ánh sáng. Phải tuyệt đối giữ bí mật đến giờ G ngày N và mệnh lệnh tiếp theo của Trung đội trưởng Liễu là đảo công sự chuẩn bị chiến đấu.

Ngày mùng 10 tháng 4...

Buổi sáng, tập trung nguy trang thật khéo để che mắt thằng Sô Đô nằm ngay trước mặt chỉ cách chốt non nghìn mét. Buổi chiều, địch bắn pháo vào khu vực chiến trường, dọc hai bên đường 19 có vài ba quả pháo rơi trên sườn trước 384. Xẩm tối, anh Soạn Đại đội trưởng và Chính chiến sĩ liên lạc lên chốt, quân số Trung đội tăng lên 10 người. Tôi được lệnh sẵn sàng chiến đấu, cảnh giới cho toàn chốt. Bây giờ mới có dịp quan sát kỹ chiến trường. Con đường 19 chạy từ Đông sang Tây dọc hai bên đường các chốt điểm của địch nằm cách nhau đều đặn: Trái Tim, Mâm Xôi, Hòn Ngang, Hòn Kiếng... Đối diện với 384 phía Đông Nam là thằng Sô Đô với một tiểu đoàn lính Nam Triều Tiên và như vậy chỉ về lực lượng thôi chúng tôi một phải chọi với 15 - 20 tên địch. Đêm xuống Đại đội trưởng Soạn phổ biến tình hình và xác định quyết tâm chiến đấu. Cuối buổi họp anh Liễu bật mí: “Đêm nay chính thức là đêm N giờ G là không giờ ngày 11 tháng 4. Tin tuyệt mật chỉ lính chốt mới được biết”.

Ngày 11 tháng 4...

Lại qua một đêm thức trắng làm công sự cắt lực nữa, đến sáng nay chúng tôi đã thiết kế xong hệ thống phòng ngự, hầm tránh pháo, công sự chiến đấu của các tổ, tất cả liên kết với nhau bằng thông hào hình vành khăn khép kín trên đỉnh 384... Đêm qua tiếng súng mở màn đã nổ, các trận địa pháo địch bắn như điên như dại vào mọi phía. Đường 19 chính thức đã bị cắt huyết mạch giao thông quan trọng

ĐIỂM CAO 384

10 ngày quyết tử

■ NGUYỄN CÔNG LIÊM
Thành phố Thái Bình

“Tất cả các đồng chí quàng khăn quyết tử lên đầu”. Ngày hôm nay sẽ diễn ra những trận đánh ác liệt nhất. Trong trận quyết chiến một mất một còn này, anh em ta sẽ có thể hy sinh hết. Nhưng chính lúc này là lúc Đảng, nhân dân và Tổ quốc yêu cầu chúng ta nhiều nhất. Các em có làm được điều anh nói không? Đó là cuộc hội ý khi Trung đội chốt chỉ còn lại 4 tay súng và trong trận đánh quyết tử này Chuẩn úy Nguyễn Tiến Liễu, một người con ưu tú của quê hương Đông Phú (Đông Hưng) đã anh dũng hy sinh. Xin được trích ghi lại 10 ngày quyết tử trên điểm cao 384 địa bàn xã Tây Thuận, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định từ ngày 9/4/1972 đến ngày 18/4/1972 qua nhật ký của cựu binh Dương Văn Minh, người duy nhất còn lại sau trận đánh.

của địch nối Tây Nguyên với đồng bằng và ngược lại đã bị quân ta bóp chặt. Gần trưa pháo địch nã vào 384, ngôi trong hầm tránh pháo, ngón tay trở bật chặt nòng súng sợ cát rơi làm súng hóc, mắt vẫn phải căng theo dõi ra ngoài nếu giấy rơi loạn xạ là địch bắn pháo giầy cho bộ binh tấn công, phải lập tức đứng dậy mà đánh trả, hoặc pháo chuyển làn phải trở lại vị trí chiến đấu. Tiếng pháo của địch gầm rú xé màng nhĩ, mảnh đạn bay kêu vo vo như muỗi, nhớ ra rồi. Việc nó, nó bắn. Bắn nhiều chưa chắc đã trúng, trúng nhiều chưa chắc đã bị, bị nhiều chưa chắc đã bị nặng. Bị nặng chưa chắc đã chết. Yên chí, đầu khác có đó mà.

Ngày 12 và ngày 13 tháng 4...

Vẫn là những chờ đợi căng thẳng chiếc trực thăng HV.IA chở đầy bọn lính Nam Triều Tiên bí mật luồn qua các vách núi, bất ngờ xuất hiện trước mắt chúng tôi, hạ dần độ cao, một vài tên lính xuất hiện nơi cửa. Tôi xách AK nhảy ra ngoài công sự, nhả đạn xối xả vào khoang cửa máy bay. Ba, bốn tên lính ăn đạn ngã nhào xuống đất...

Ngày 14 tháng 4...

Trung đội được tăng cường thêm 2 tay súng là Kiều Minh Toán và một người khác nữa nhưng người này đã thoái thác nhiệm vụ dọc đường. Hạ sĩ Kiều Minh Toán mới 21 tuổi, đảng viên quê ở Ba Vì, Hà Tây, nhìn dáng dấp của Toán tôi cảm phục anh và sớm nghĩ rằng anh có thể làm nên chuyện ở điểm cao này... Có tiếng đê pa đầu nòng và tiếng rít rợn người. Pháo, sau một ngày rười đi vắng trở về vẫn món thường ngày, kẻ thù đang trút bão lửa lên Trung đội chốt 384 và những tên lính Nam Hàn lở nhò xuất hiện trên bãi bom, một số tên núp trong bụi rậm phía xa đủ tư thế: đứng, ngồi, khom thấp, khom cao trước họng súng chúng tôi. Bắn! Tiếng Đại đội trưởng Đông Xuân Soạn vang lên, toàn trận địa rền vang tiếng súng, khói, lửa. Tiếng người gào thét âm âm náo động. Những âm thanh đặc biệt của chiến trận chỉ có người thực chiến mới hiểu mà thôi. Tiếng trung liên của Du gầm lên đỉnh đặc, thêm phát B41 của Toán một tốp địch bị quét ngã nhào, sườn 384 nhan nhản xác giặc. Không gian trên đỉnh 384 bị bầm nát.

Ngày 15 tháng 4...

Sau một ngày quần nhau với lũ Nam Hàn và thêm một đêm mất ngủ củng cố trận địa. Mệt, thèm ngủ, khát nước và không thèm ăn, lương khô khét mùi thuốc đạn. Trung đội trưởng Liễu bảo: “Hãy cố mà ăn đi các em, phải ăn mới có sức mà trụ giữ chốt, nếu không ăn thì sao giữ nổi chốt nữa”. Tôi ngồi cảnh giới giữa tan hoang xơ xác của trận địa, ngụy trang lên người bằng cách đá vào đất bột rồi xoa lên đầu, lên người cho hợp màu đất trận địa. Địch lại tiếp tục oanh tạc, nghe tiếng đạn bay, đạn nổ có gì đó khang khác lúc đục, lúc trầm. Anh Liễu nói khẽ: Chỉ còn thiếu bom nguyên tử là chúng chưa bán nữa thôi... Sang chiều, lũ Nam Hàn lại tấn công lên chốt, chúng chia thành nhiều tốp tiếp sức cho nhau, quần chiếu ào lên chiếm chốt. Tất cả các đợt tấn công của địch đều bị bẻ gãy. Tồn thất đã đến với Trung đội, Trung sĩ Nông Văn Thu, chàng trai người Tày ở Bản Nọng, Phú Lương, Bắc Thái hy sinh và tiếp đến Trung sĩ Nguyễn Văn Du xạ thủ trung liên, Hà Văn Bình và y tá Đào Duy Hiến cũng nằm lại chiến hào 384. Chúng tôi lặng lẽ cúi đầu vĩnh biệt 4 đồng đội thân yêu.

Ngày 16 tháng 4...

Trung đội 12 người 5 người hy sinh, 1 bị thương, Đại đội trưởng Soạn đi họp vắng chốt còn lại 5 người. Bây giờ sáng địch lại tấn công, chúng dùng lựu đạn cay ném gần công sự và chiếm được một đoạn hào, dồn chúng tôi về một phía. Kiều Minh Toán chớp thời cơ vòng sau tung lựu đạn vào đoạn hào có địch rồi dùng AK quét thẳng nhiều tên giặc rú lên, số còn lại bỏ chạy. Toàn chốt lấy lại thể cân bằng. Buổi trưa, sau trận nã pháo của địch vào trận địa, bọn Nam Hàn lại tràn lên tấn công. Toán giữ cánh phải, anh Liễu hướng chính diện, tôi và Thực giữ cánh trái, Khương với khẩu B41 cơ động. Lợi dụng bờ đất Toán bò nhanh như sóc, một phát B41 khẩu trung liên của địch cầm họng. Anh Liễu nói: Khi B41 phát hỏa địch sẽ tháo chạy, chờ chúng đứng dậy ta nhất loạt nổ súng và như dự đoán của Trung đội trưởng, những cái bia sống đang giãy dụa ngổn ngang chỉ cách chúng tôi chưa đầy trăm mét. Lại thêm Khương bị thương, Trung đội còn lại 4 tay súng.

Đêm xuống, anh Liễu xuống núi nhận chỉ thị, Toán và Thực cũng xuống núi công thêm đạn cho trận chiến tiếp theo, mình tôi ở lại giữ chốt bền thì thế các đồng đội hy sinh chưa mai táng được. Thôi khát, sau trận sẽ khâm liệm các đồng đội tử tế...

Ngày 17 tháng 4...

Thế là 9 ngày quần nhau liên tục với bọn Nam Hàn và đêm thứ 10 thức trắng lo củng cố công sự, cả 4 anh em mệt mỏi, đầu tóc phờ phạc, quần áo rách nát bần thũ. Tôi nhận phân gác cho 3 người tranh thủ ngủ. Nhìn Trung đội trưởng Liễu tôi thấy yêu quý anh vô cùng, anh Liễu tuổi 42 với tập thể chốt anh là anh cả, trước khi đi đánh giặc anh là thầy giáo, anh Liễu đĩnh đạc và gan dạ chỉ huy chiến đấu bình tĩnh, anh là chỗ dựa tinh thần, là ngọn cây cao để chúng tôi noi theo. Với quân thù anh là con hùm xám, từng gieo nỗi kinh hoàng lên đầu quân giặc, có mặt ở vị trí nào là phía đó lũ giặc bị anh trừng trị. Với tôi, anh Liễu là người thầy, người anh, người chỉ huy, người đồng đội có một không hai trong đời chiến binh.

Ngày 18 tháng 4...

Từ 3 giờ sáng Trung đội trưởng Liễu xuống núi nhận chỉ thị vừa lên chốt là họp. Phiên họp đặc biệt chỉ có 4 người. Anh Liễu bảo chúng tôi không còn có lực lượng chi viện nữa, “tất cả các đồng chí quàng khăn quyết tử lên đầu”. Ngày hôm nay sẽ diễn ra những trận đánh ác liệt nhất. Trong trận quyết chiến một mất một còn này, anh em ta sẽ có thể hy sinh hết. Nhưng chính lúc này là lúc Đảng, nhân dân và Tổ quốc yêu cầu chúng ta nhiều nhất. Các em có làm được lời anh nói không? Tất cả chúng tôi chít khăn lên trán và nắm chặt tay người chỉ huy thân yêu... Buổi sáng lại thêm Thực bị mảnh pháo văng vào đầu, chốt chỉ còn 3 người. Địch tấn công, lần này chúng tán rộng hò nhau xông lên. Bất chấp các loại đạn gác chân khẩu trung liên lên bờ hào đỉnh đặc nổ súng. Bọn giặc vẫn liều chết xông lên hướng chính diện, khẩu trung liên bị hóc, anh Liễu đứng thẳng lên bờ hào AK trong tay quát chính diện vào quân thù “điểm tĩnh, hiên ngang và dũng mãnh”. Khi những viên đạn cuối cùng từ khẩu AK của anh Liễu nã vào kẻ thù thì một loạt đạn đại liên của địch đã bắn trúng đầu anh, một nửa phần đầu bay đi mất. Anh Liễu từ từ quy xuống trong tư thế hiên ngang lúc đó là 15 giờ chiều ngày 18 tháng 4 năm 1972... Toán nói với tôi: Tao cảnh giới cho mày đặt anh Liễu nằm tạm chiến hào để anh yên nghỉ. Ngày 18 tháng 4 tôi mất thêm 2 đồng đội nữa là Đại đội trưởng Đông Văn Soạn sau khi xuống núi trở về chỉ huy chốt và Kiều Minh Toán người đồng đội chiến đấu gan dạ và dũng cảm... Cá chốt còn lại một mình, tôi tận dụng hết nguồn sinh lực còn lại, cho dù trận này là trận cuối, nếu mình hy sinh thì địch phải chết nhiều hơn. Một tiếng nổ rung công sự. Tôi không hề hay biết gì nữa và khi tỉnh lại thấy mình đang nằm giữa bãi đất bột, hé ra một khoảng trời nho nhỏ trên đầu. Còn lại bao chút bình sinh tôi trườn người ra khỏi hố bom rút xuống tổ thông tin K63... Để có hôm nay viết những dòng nhật ký điểm cao 384 này kể về Trung đội trưởng Nguyễn Tiến Liễu và những người đồng đội của tôi đã phải chọi quân thù trong 10 ngày giữ chốt 384, họ mãi mãi nằm lại chiến trường vì Tổ quốc, vì nhân dân.

Hương cau

■ ĐÀO MẠNH LONG
Hải Phòng

Cao lênh khênh giữa khu vườn nhỏ cạnh bờ ao là cây cau bà trồng. Nó bằng tuổi em gái tôi. Mỗi lần nhìn con bé vừa lùn vừa béo ục ịch rồi ngửa cổ ngược lên ngọn cau tôi không thể nào không nghĩ đến người khổng lồ và cô bé tí hon trong một bộ phim hoạt hình nào đó. Tôi hay trêu em gái là quả cau non. Ban đầu, con bé bặm môi lườm tôi một cái suýt sém mặt, còn bây giờ nó chỉ cười hì hì...

Vấn nhớ ngày hôm ấy, bố gò lưng đạp chiếc xe thô rơ trưa nắng cháy phi như bay đến trạm xá. Mẹ vắt vẻo trên gác ba ga, mặt nhăn nhó, tay bám chặt vào vai bố. Bà chân thấp chân cao đi ra ngoài sân rồi lại lật đật trở vào trong nhà, vừa đặt mông xuống phần tre lại đứng phắt dậy ngóng ra đầu ngõ. Tôi thì ngồi đếm tiếng thờ dài của bà: mười hai, mười ba... hai mươi mốt, hai mươi hai...

Chợt văng vẳng tiếng rao: "Ai mua cây con, cây giống không? Cau, dừa, khế, bưởi, hoa giấy, bằng lăng nào". Tôi lon ton chạy theo bước bà. Bà chọn mua một cây cau có ụ đất to nhất, rễ mập mập nhất. Các cụ đã dạy: "Chuối đằng sau, cau trước cửa...", bà vừa nắn nót từng viên đất vun vào gốc vừa giảng giải tường tận. Thằng bé lên ba gật đầu lia lịa mà mắt thì đuối theo cánh chuồn chuồn mắt rôi.

Ngày nối ngày, tháng nối tháng, năm nối năm. Lung bà còng xuống còn cây cau cứ thế vươn thẳng lên. Cau trang nghiêm như người lính vững tay súng canh gác cho bình yên tuổi thơ tôi. Bà thường dạy anh em chúng tôi sống hết mình như cau, cương trực như cau, mạnh mẽ đương đầu với giông bão như cau.

Mùa cau đơm hoa, mái ngói nâu, khoảng sân gạch, con ngõ nhỏ cứ mềm mại hương cau. Cau chẳng e thẹn giấu hương cho riêng mình mà hào phóng rải thơm từng sợi gió. Ban

mai, hương cau đậm sương mát lạnh. Giữa trưa, rang trong nắng, hương cau giòn rụm. Hoàng hôn, hương cau lắng xuống nồng nàn. Còn trong đêm, hương hoa cau ngọt lịm vị cổ tích. Mê mẩn hương cau, mây quên trôi lững lờ, cá quên quẫy nước động ao bèo, ong bướm quên lời lá loi, chú kiến thợ quên lối về...

Mẹ đi làm xa. Bà ru hai anh em tôi thay mẹ. Tiếng ru đùng đục màu thời gian ướp hương cau: "Bà còng đi chợ trời mua. Cái tôm cái tép đi đưa bà còng. Đưa bà đến quãng đường cong. Đưa bà về tận ngõ trong nhà bà. Tiên bà trong túi roi ra. Tép tôm nhật được trả bà rau rau".

Tiếng chim riu rít trong tán lá cũng đậm hương cau. Thật nhiệm màu khi bà chỉ cần lắng nghe vài thanh âm là biết gia đình chim sẻ đang quần quýt hay anh em chích chòe kháo nhau về vườn hoa quả sai trĩu trĩt

mới phát hiện... Cứ như thế bà trò chuyện được với chúng vậy.

Hương cau thơm ánh mắt bà đau đáu, trắng đêm canh đũa cháu sốt cao, thơm từng nét chữ bà cầm tay tôi nắn nót, thơm vành nón lá che cho cháu trên đường đi học về còn bà đầu trần khét nắng, thơm cả vào giấc mơ con trẻ bà vun tròn tháng năm.

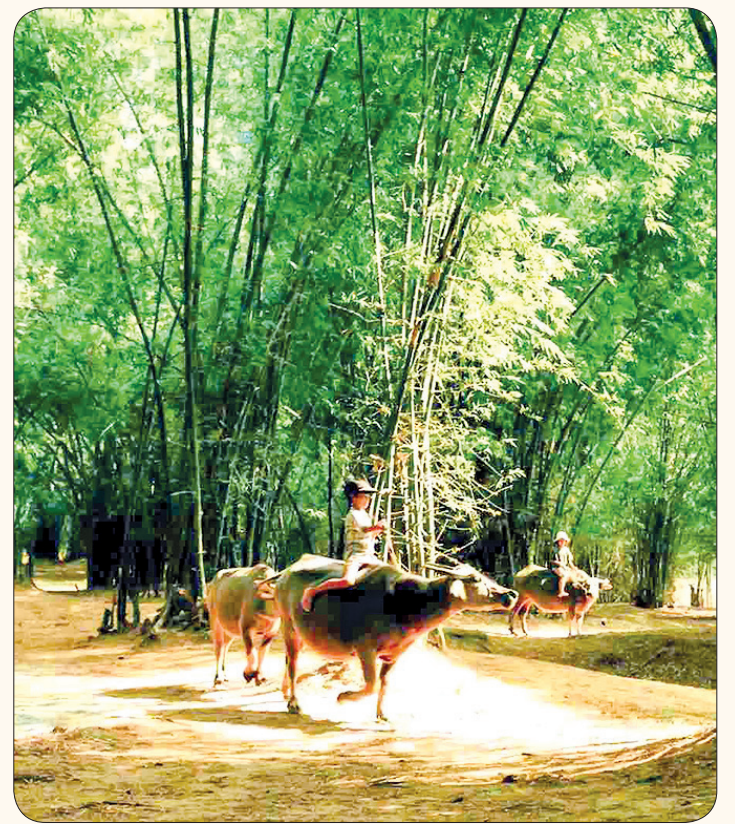
Bà nâng niu nhánh hoa cau trắng muốt đặt khế khàng vào lòng đĩa sứ như thể sợ sứt mẻ một mảnh hương thơm rồi dâng lên bàn thờ tổ tiên. Bà tỉ mỉ ngắm hoa đứng lên để hoa xòe ra rộng như cánh quạt. Bà nói vu vu: "Không biết mai này chết đi có ai cúng hoa cau cho tôi không?".

Đêm nay, đứng ngoài ban công nhâm nhi kỷ niệm cũ với thành phố lên đèn, giật mình nhận ra hương cau trong gió thoảng mà thương quá đáng bà. Tôi nhắn tin cho đứa em gái: "Quả cau non, sáng mai anh qua đón em sớm, về quê giỗ bà nhé".

Viết bên khóm trúc

■ LẠI TÂY DƯƠNG
Thành phố Thái Bình

Xa quê quá nửa cuộc đời
Tôi về tìm lại khoảng trời bình yên
Vẫn xanh bóng trúc ngoài hiên
Tháng năm quân tụ ở trên đất này
Gió giông trúc đã dạn dày
Nên muôn thuở chẳng đổi thay dáng hình
Trúc đâu chỉ mọc bên đình
Xôn xao đêm hội cho mình gặp nhau
Giữa mênh mông vạn sắc màu
Ngân nga tiếng trúc bắc cầu âm thanh
Đùm nhau lá rách, lá lành
Mảnh mai mà vẫn tươi xanh trọn đời
Chắt chiu từng ánh nắng trời
Lặng im để nói những lời thăm sâu
Đường dài ai dễ quên đâu
Trúc thành điểm tựa trước sau nghĩa tình
Ngẩng đầu vươn chạm bình minh
Sống thanh cao chẳng uốn mình, trúc ơi!
Hồn quê lan tỏa muôn nơi
Phải vì trúc đã thương người hóa thân
Màu xanh nhuộm biếc trời xuân
Từ lòng đất, trúc tăng tăng sinh sôi.

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Trong tuần, Báo Thái Bình nhận được gần 40 tin, bài của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh.

Lĩnh vực kinh tế, cộng tác viên Hải Hưng có các tin, bài: "Chi cục Thuế huyện Hưng Hà thu ngân sách quý I đạt 28,7% dự toán năm"; "Quy Tín dụng nhân dân Cộng Hòa giúp dân thoát nghèo". Cộng tác viên Minh Khang viết về "Tài năng người lính dẫn dắt người nông dân vươn lên làm giàu", biểu dương cựu chiến binh Vũ Duy Hân, thôn Cầu Nhân, xã Đông Hòa, thành phố Thái Bình. Xuất thân là nông dân, dám nghĩ, dám làm, vượt mọi khó khăn để xây dựng nhà máy, tạo việc làm cho thanh niên nông

thôn từ dệt mành đay đến gia công quần áo xuất khẩu sang Hàn Quốc, Đài Loan và các nước Đông Âu; từ một nhà máy ở Đông Hòa, đến nay phát triển nhà máy thứ hai tại xã Mè Linh. Ông đang cùng gần 1.000 lao động phấn đấu đạt doanh thu 70 tỷ đồng năm 2018.

Lĩnh vực quốc phòng - an ninh, cộng tác viên Thành Đô thực hiện nhiều phỏng vấn chọn lọc, khá thành công trong bài viết khai thác tâm tư, tình cảm, ý chí của "Những quân nhân sẵn sàng lên đường nhận nhiệm vụ mới". Khi người lính hoàn thành nghĩa vụ công dân trở về đời thường, cuộc sống của họ bên người thân thật viên mãn, bình yên là chủ đề

của bài viết: "Cựu chiến binh Điện Biên Trần Thái cởi áo cà sa khoác chiến bào" của tác giả Công Liêm: "Ở tuổi 92, cựu chiến binh Trần Thái (thôn 8, xã Vũ Đoài, huyện Vũ Thư), "gia tài" của ông là một tổ ấm hạnh phúc, con cháu trưởng thành và ông tự hào về quá khứ quang vinh 73 năm đi theo Đảng, 34 năm quân ngũ với 16 huân chương, huy chương các loại, trong đó có Huân chương Độc lập cao quý của Nhà nước Lào trao tặng...". Cộng tác viên Văn Cương có các tin, bài: "Bộ đội Biên phòng tỉnh ký cam kết với 14 xã bảo đảm an toàn mùa mưa bão"; "Lá chắn thép nơi biên giới biển" khẳng định những nỗ lực của cán bộ, chiến sĩ Bộ đội Biên phòng tỉnh, góp phần phòng, chống ma túy và tội phạm trên khu vực biên giới biển. Công tác xây dựng

Đảng trong môi trường quân đội được tác giả Cao Thu Hạnh phản ánh trong bài: "Đảng bộ Quân sự huyện Hưng Hà xây dựng tổ chức trong sạch, vững mạnh".

Lĩnh vực văn hóa - xã hội tuần này nổi bật là bài: "Điểm cao 384 - 10 ngày quyết tử". Bài viết là khúc bi tráng về tinh thần chiến đấu anh dũng, quả cảm của người lính với những chi tiết chân thực đến gai người, chinh phục người đọc bằng tất cả sự thiêng liêng của tình đồng đội, sự gian khổ, hy sinh cao đẹp: "Mệt, thèm ngủ, khát nước mà không thèm ăn. Lương khô khét mùi thuốc đạn. Trung đội trưởng Liễu bảo: "Hãy cố mà ăn đi các em, phải ăn mới có sức mà trụ giữ chốt, nếu không ăn thì sao giữ nổi chốt nữa". Tôi ngồi cảnh giới giữa tan hoang xò xác của trận

địa, nguy trang lên người bằng cách dúi vào đất bột rồi xoa lên đầu, lên người cho hợp màu đất trận địa...". Bài "Sức mạnh từ tiếng hát", tác giả đạt được thành công của bài phản ánh khi khai thác, chọn lọc những chi tiết làm nổi bật chủ đề bài viết về sức mạnh tiếng hát đẩy lùi tệ nạn xã hội.

Tin, bài gửi cộng tác, các đồng chí và các bạn nên kèm từ 1 - 3 ảnh minh họa theo nội dung để thuận tiện cho chúng tôi trong quá trình biên tập, sử dụng. Rất mong nhận được tin, bài, ảnh cộng tác của các đồng chí và các bạn qua địa chỉ email: toasoan@baothaibinh.com.vn hoặc gửi trực tiếp đến địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình.

Trần Trọng!

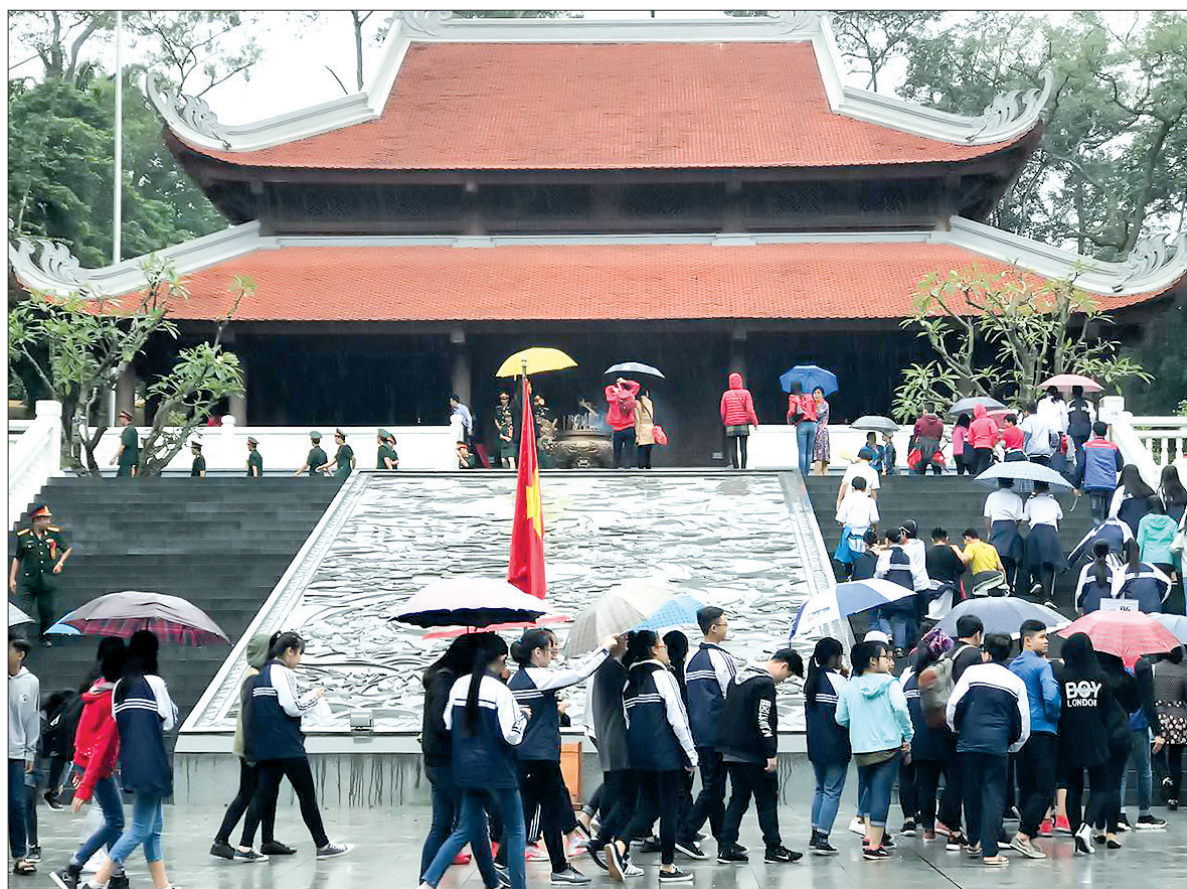
“Hậu” dã ngoại

■ TUẤN DUNG

4 giờ sáng vợ tôi đã gọi cậu con trai quý tử dậy vội vàng đánh răng, rửa mặt, ăn vội bát mì tôm rồi để bố chở đến trường. Trường ở cách nhà không xa nhưng vì là trường điểm nên mọi việc đều được sắp xếp theo lịch trình có kế hoạch rõ ràng. 5 giờ cả lớp đã tập trung đầy đủ, học sinh được chia làm từng nhóm có nhóm, trưởng để tự quản lý nhau. Vì ở cái tuổi ăn, tuổi ngủ nên 5 giờ sáng trông cháu nào cũng mệt mỏi do đang ngủ thì bị gọi dậy. Đến tập trung đưa thì ăn sáng rồi, đưa thì chưa kịp ăn, đưa thì không ăn được do sớm quá nên được bố mẹ cho nắm xôi, cái bánh mì, cũng có đưa được bố mẹ cho vài chục nghìn, đưa nhiều thì được vài trăm nghìn nên khi gặp nhau lên xe tất cả đều vui vẻ.

Để có được chuyến đi dã ngoại mà mọi người gọi là học ngoại khóa này hội phụ huynh học sinh cô giáo chủ nhiệm và lãnh đạo nhà trường đã phải bàn bạc thống nhất từ khá lâu. Khu các cháu đến ở cách Hà Nội không xa, đó là khu di tích lịch sử K9, làng văn hóa - du lịch các dân tộc Việt Nam và các điểm vui chơi cho trẻ em Khoang Xanh. Cả lớp được chia làm 5 nhóm, các nhóm tự quản lý nhau, bên cạnh các cháu thì mỗi nhóm còn 1 - 2 phụ huynh. Cứ nhìn vào kế hoạch ai cũng nghĩ rằng chuyến đi dã ngoại chắc chắn sẽ diễn ra vui vẻ, thoải mái và bổ ích cho việc học hành của cả thầy và trò. Nào ngờ tối về đón con tôi mới thấy được bao chuyện vui buồn diễn ra trong ngày. Trước tiên là những chuyện vui con tôi khoe với bố mẹ là được đến nơi đã từng điều trị cho Bác Hồ trong những năm tháng chiến tranh, được xem những khu nhà làm việc ở các bác trong Bộ Chính trị Trung ương Đảng, được chạy nhảy vui chơi trong khu rừng xanh tươi bát ngát mà trước đây các cháu chỉ biết trên sách, trên phim truyện. Rồi chuyện ở khu

làng văn hóa các dân tộc được đặt trên một khu đất rộng lớn, mỗi dân tộc ở một khu riêng và có những đặc thù riêng. Từ điều kiện sinh sống, ăn ở, đi lại đến mối quan hệ gắn bó giữa các dân tộc với nhau. Càng đi, càng xem càng thấy thấm thía với những bài đã học con tôi khoe, chỉ cần một ngày đi chúng con đã biết được khắp đất nước. Tôi động viên con: Các cụ bảo đi một ngày đàng, học một sàng khôn. Bây giờ có điều kiện, các con mới được đi học hỏi dã ngoại như thế này, chứ ngày xưa bố mẹ đi từ nhà lên đến thị xã đã là tốt lắm rồi. Mà không phải bạn nào cũng có điều kiện để đi, vì vậy con phải cố gắng học cho giỏi rèn luyện sức khỏe thì sẽ được đi nhiều, biết nhiều. Đây cũng là học tập. Nghe tôi nói vậy, cháu xì mặt bảo: Con cũng chẳng thích đi dã ngoại như thế này vì nhiều chuyện buồn lắm, đầu tiên là việc đã thu tiền của mỗi cháu 500.000 đồng nhưng lại không tổ chức cho các cháu ăn sáng cùng. Do đó mấy đứa cầm cái bánh mì, nắm xôi lên xe đều chia 3, chia 4. Nghe con kể mà vừa thương vừa giận, thương là thương cho các cháu phải nhịn đói đi chơi, giận là giận lớp, giận hội phụ huynh sao không tổ chức cho các cháu cùng ăn sáng. Rồi đến chuyện ở khu vui chơi, để chơi được các trò chơi thì phải bỏ tiền mua vé nhưng lớp thì chỉ đủ tiền cho các cháu vào khu vui chơi còn muốn chơi trò nào thì các cháu lại phải tự bỏ tiền ra mua vé. Do quan niệm cách dạy con của mỗi gia đình khác nhau nên nhiều gia đình nghĩ rằng đã đóng tiền cho lớp thì không nên cho tiền con nữa sợ trẻ tiêu tiền không đúng mục đích. Vừa ăn cơm con tôi vừa kể tiếp ở khu vui chơi nhiều bạn không có tiền nên không được chơi, trông các bạn ấy buồn và thương lắm. Vì có nhóm phụ huynh đi cùng lại là đại gia nên bao hết, nhờ đó mà các bạn trong nhóm đấy được chơi tất

Học sinh tham quan khu di tích K9 - Đá Chông.

cả các trò riêng nhóm con tôi chúng dồn tiền lại mua vé chung tất cả chỉ được ba trò nhưng để cho hai bạn cùng nhóm được chơi chúng phải bớt đi một trò. Kể đến đây con tôi trách bố mẹ sao nhà mình không phải là đại gia, sao mẹ không đi với con, sao nhà trường lại tổ chức như thế? Con thương các bạn quá mà chẳng biết làm sao được. Cháu bảo mấy đứa con đại gia học thì bình thường nhưng cô cũng quý, thầy cũng quý vì lớp có gì gia

đình nó bao hết. Nghe con kể tôi mới thấy kinh tế thị trường bây giờ đã len lỏi vào các trường học, lớp học trẻ con, người lớn đều lấy kinh tế thị trường làm điểm tựa cho cuộc sống, cho sự vươn lên của từng bản thân người lớn và cả con cái họ. Vẫn biết xã hội hóa là việc nên làm, cần làm nhưng với từng lĩnh vực thì phải làm như thế nào để khỏi ảnh hưởng đến lớp trẻ với cuộc sống thực dụng, nếu ăn sâu vào tiềm thức của bọn trẻ ngay từ khi ngồi trên

ghế nhà trường học cấp 1, cấp 2, thì không biết khi chúng lớn lên mọi việc sẽ thế nào, cuộc sống của chúng sẽ ra sao? Vẫn biết xã hội hóa là một việc cần làm nên làm nhưng làm như thế nào với từng loại đối tượng thì lại là một chuyện hoàn toàn khác, nếu áp dụng mô hình xã hội hóa giống nhau cho tất cả các đối tượng thì hậu quả sẽ là khó lường.

Với phương châm chơi mà học học mà chơi chắc chắn những buổi học ngày học ngoại khóa sẽ diễn ra ngày càng nhiều hơn ở các trường, các lớp. Do vậy từng trường hoặc lớn hơn nữa là các phòng giáo dục cũng nên thống nhất cách tổ chức cho các cháu đi tham quan học ngoại khóa như thế nào để những ngày học, giờ học thực sự bổ ích và lý thú và cũng từ đó tình cảm thầy trò, tình cảm bạn bè, tình cảm của phụ huynh học sinh với nhau cũng phải gắn bó hơn. Muốn được như vậy, thiết nghĩ nhà trường và từng bố mẹ học sinh phải là tấm gương cho con em mình học tập và làm theo. Nếu làm được như vậy thì những chuyến dã ngoại sẽ luôn là những kỷ niệm đẹp trong đời của các thế hệ học sinh.

VŨ HẠ LƯU KÝ

■ QUANG VIỆN

Theo thần phả, ngọc phả các làng Vạn Phúc (An Ninh), Mai Trang (An Quý) và Đại Điền (An Vũ), huyện Quỳnh Phụ, cách ngày nay khoảng 1.000 năm, làng Vũ Hạ, xã An Vũ là một xóm nhỏ của làng Hạ thuộc Vạn Đường trang, huyện Đa Dục, lộ Hải Đông (tỉnh Hải Dương ngày nay). Thời vua Lý Cao Tông (1176 - 1210), xóm nhỏ làng Hạ dân cư dần đông đúc, để tiện cai quản đất đai, nhân sự, các bô lão trong xóm liền đệ trình quan huyện cho tách xóm, lập ấp. Được sự đồng ý của quan huyện Đa Dục, xóm nhỏ làng Hạ ấy được chuyển thành ấp, lấy tên là ấp Mùa nhưng vẫn trực thuộc Vạn Đường trang...

Đình làng Vũ Hạ, kiến trúc thời Nguyễn, di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh đã được đăng ký bảo vệ.

Tương truyền vào đầu triều Lý, đất Vạn Đường là thực ấp vua Lý ban thưởng cho một hoàng thân quốc thích trong triều vì có công đánh thắng quân Tống xâm lược. Trái qua triều đại Lý - Trần, xóm nhỏ thuộc Vạn Đường trang (tiên thân của làng Vũ Hạ nay) tách ra khỏi Vạn Đường trang và được quan huyện cho phép lập ấp, lấy tên là ấp Mùa (theo tên nôm Mùa nghĩa là mía, ấp trồng mía). Ấp Mùa ngày ngày được nhân dân khai khẩn, mở mang thành những cánh đồng thâm canh lúa nước, hoa màu tốt tươi đóng góp khối lượng quân lương lớn cho triều đình. Những cánh đồng màu mỡ như đồng Thiên, đồng Khuôn, đồng Đống, đồng Mai, đồng Túc, đồng Bái, đồng Yên, đồng Gia, đồng Tước... gọi nhớ một thuở hào hùng của dân tộc "thực túc, binh cường". Thời nhà Mạc thế kỷ XVI, nhằm khai thác lợi thế đất đai trù mật, dân cư đông đúc lại tiện đường phòng thủ, triều đình nhà Mạc bắt dân chúng khai sâu lạch nước giữa Vạn Phúc và ấp Mùa thành con sông Cô để lập tuyến phòng thủ. Sông Cô vô tình chia tách ấp Mùa với Vạn Đường trang. Rồi nhà Mạc thất thủ phải chạy lên Cao Bằng, công trình quân sự giao thông thủy bị bỏ dở nhưng con sông Cô đã vĩnh viễn chia cắt ấp Mùa khỏi Vạn Đường trang, làng Vũ Hạ cũng hình thành từ thuở ấy.

Vũ Hạ là tên gọi bắt nguồn từ bốn chữ vàng "Vũ ấp dân nghĩa" mà Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn ban tặng nhân dân ấp Mùa đã có công lớn trong việc huy động quân lương giúp Hưng Đạo Đại Vương và nhà Trần ba lần đánh thắng giặc Nguyên - Mông. Sơ khai là một xóm nhỏ của làng Hạ (1176) sau hơn 5 thế kỷ, đến thế kỷ XVI làng Vũ Hạ đã chính thức là một làng riêng biệt. Quá trình mở ấp, lập làng, hội tụ dân cư kéo dài nhiều thế kỷ đã tạo dựng dáng vẻ cổ kính của một làng quê. Theo ngọc phả của làng, trong quá trình hội tụ dân cư, người dân bản địa luôn sẵn lòng đón đồng bào từ các nơi đến lập nghiệp, sinh sống, cùng nhau lao động chuyên cần, xây dựng làng ngày thêm trù phú. Làng thờ nhị vị thành hoàng là Lý Rong Xuyên và Trần Lôi Nhạc. Thành hoàng làng thứ nhất Lý Rong Xuyên đại vương đời Lý Cao Tông (1176 - 1210). Tương truyền, mới 10 tuổi ngài đã học hành tinh thông, thi đỗ làm quan. Bấy giờ trong nước thường xảy ra lụt lội do đê điều bị vỡ, đường sá sứt lở nhiều nơi. Ngài vâng mệnh vua đem quân đi trị thủy, ngang qua Vạn Đường trang ngài dừng chân ở ấp Mùa thấy phong tục tốt đẹp, dân chúng no đủ bèn dựng doanh trại ở đây. Trị thủy xong, ngài về triều báo công rồi mất. Triều đình ban sắc phong làm Phúc thần, tôn hiệu là Rong Xuyên đại vương, sắc phong

dân trang ấp Mùa dựng đền thờ, phong thành hoàng. Vị thành hoàng thứ hai là Trần Lôi Nhạc. Ngài tên húy là Ngạn, thi đỗ Cao đệ năm Bính Dân (1266), đời vua Trần Thánh Tông, được triều đình phong chức quan Đại phu. Làm quan được một thời gian, ngài cõi bỏ mũ áo từ quan, xin vua cho về sống ở ấp Mùa. Trước đó, ngài đã từng theo vua đi dẹp giặc Chiêm. Khi giặc Nguyên - Mông tràn sang cướp nước ta, ngài được cử làm Đốc tướng, có công đánh giặc giải vây cho vua Trần Nhân Tông ở Đông Bộ Đầu. Sau đó ngài lại cùng Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn giăng lưới sắt ở Lục Đầu Giang, chém được tướng giặc Nguyễn Bá Linh. Ngài về sống với dân ấp Mùa, hôm ấy ấp Mùa mở hội, đang cuộc vui bỗng dung trời nổi giông gió, mây đen ùn ùn kéo đến, mưa như trút nước, đến đêm mưa gió yên hàn, dân làng không thấy ngài đâu, sáng ra thấy ngài đã hóa ở gốc đa ngoài quán.

Thời Nguyễn, làng Vũ Hạ thuộc tổng Vọng Lỗ, huyện Thái Ninh, quyền tự trị của làng lúc này được mở rộng, làng có hội đồng kỳ mục do nhân dân cử ra để điều hành công việc trong làng. Làng được chia làm bốn giáp gồm Đông, Tây, Nam, Bắc. Khoảng những năm 1920 (thế kỷ XX) làng Vũ Hạ tiến hành công cuộc cải cách hương thôn do cụ Nguyễn Như Châu (nhân dân

Nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Phạm Minh Đức, nguyên Phó Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Làng Vũ Hạ được nhân dân trong vùng biết đến bởi có gánh hát tuồng cổ. Theo ngọc phả của làng, cách ngày nay khoảng 500 - 600 năm làng đã có những gánh hát tuồng đi biểu diễn ở các làng, tổng trong huyện Phụ Dục và sang biểu diễn ở huyện Vĩnh Bảo (Hải Phòng). Từ xưa, Vũ Hạ nổi tiếng trong vùng vì giới nho sĩ trong làng có khả năng chơi chữ uyên thâm và nhân dân có tục nói lái. Trò đánh gậy làng Vũ Hạ là một môn võ thuật cổ truyền độc đáo, xuất phát từ quá trình luyện quân của Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn. Thi đánh gậy đã trở thành trò chơi dân gian trong lễ hội làng được tổ chức vào dịp tết hoặc hội làng tháng 3 âm lịch.

Ông Nguyễn Văn Tý, Bí thư Chi bộ thôn Vũ Hạ, xã An Vũ, huyện Quỳnh Phụ

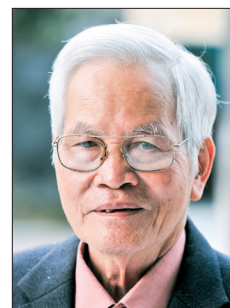
Thời điểm năm 1945, làng Vũ Hạ chỉ có 107 hộ với 531 nhân khẩu. Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, làng Vũ Hạ có 21 người tham gia du kích, 51 người tham gia bộ đội địa phương và bộ đội chủ lực, 21 người đã anh dũng hy sinh. Chính phủ đã tặng nhiều huân chương, huy chương kháng chiến các loại trong đó có 2 Huân chương Kháng chiến hạng Nhì và một số bằng khen. Thời kỳ kháng chiến chống đế quốc Mỹ, làng có 130 thanh niên gia nhập quân đội, 2 chiến sĩ thanh niên xung phong, 32 người đã anh dũng hy sinh. Nhà nước phong tặng 5 Bà mẹ Việt Nam anh hùng, trao tặng 7 Huân chương Độc lập cho cán bộ, nhân dân làng Vũ Hạ đã có công lao lớn trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước...

Ông Nguyễn Xuân Triển, Trưởng thôn Vũ Hạ, xã An Vũ, huyện Quỳnh Phụ

Làng Vũ Hạ được UBND tỉnh công nhận "Làng văn hóa cấp tỉnh" năm 1999. Hiện nay, làng Vũ Hạ đã cơ bản hoàn thành các tiêu chí về xây dựng nông thôn mới. Từ xa xưa, nhân dân Vũ Hạ đã tạo nên truyền thống quý báu về lịch sử, văn hóa và đấu tranh chống giặc ngoại xâm, làng Vũ Hạ đã có một thời vàng son là một làng có cảnh quan đẹp và trù phú, nhân dân cần cù lao động, có trí thông minh, sáng tạo đời sống văn hóa, môi trường an lành, đoàn kết.

Ông Cao Văn Nhậm, Chi hội trưởng Chi hội Người cao tuổi thôn Vũ Hạ, xã An Vũ, huyện Quỳnh Phụ

Xưa mỗi khi bị hạn hán, các xã phải rước thành hoàng làng về đền Bách Linh lập đàn đảo vũ cầu mưa, lần nào cũng vậy khi kiệu rước của làng Vọng Lỗ (cùng xã) đi đến ngã tư Vũ Hạ tự nhiên cứ lao thẳng vào đình Vũ Hạ, người khiêng kiệu không thể điều khiển được, sau một tuần lễ, kiệu của hai làng cùng về đền Bách Linh. Tương truyền, trong một trận chiến chống giặc ngoại xâm, thành hoàng làng Vọng Lỗ bị giặc bao vây. Thành hoàng làng Vũ Hạ cải trang thành một người con gái, dùng kế mỹ nhân giải vây cho thành hoàng làng Vọng Lỗ. Các vị cùng về vùng Phụ Phụng tìm đất để hiển linh, một người ở Vọng Lỗ và một người ở Vũ Hạ.

gọi cụ với cái tên thân mật là cụ Bá Châu) khởi xướng theo hướng của phong trào Đông Kinh nghĩa thực. Hội đồng kỳ mục của làng được sắp xếp lại. Dòng họ nào cũng có người tham gia, mỗi đoàn kết trong làng được tăng cường, không xảy ra tình trạng bè phái giữa các dòng họ. Đặc biệt, năm 1932, hội đồng kỳ mục của làng đã soạn được bản hương ước gồm 32 điều, trình lên quan tri huyện Phụ Dục, được quan Tổng đốc Thái Bình và quan Công sứ Thái Bình (người Pháp) chính lý và phê chuẩn. Hiện bản hương ước của làng được lưu trữ tại Viện Hán Nôm. Kết quả thực hiện cải cách hương thôn theo hướng của phong trào Đông Kinh nghĩa thực, làng Vũ Hạ đã

giảm bớt được một số sưu thuế, lệ ngạch phiến hà bất lợi cho nhân dân. Vũ Hạ còn được biết đến là làng hát tuồng. Thập niên 60 của thế kỷ XX, đội tuồng Vũ Hạ có danh mục 23 vở diễn cá tuồng, chèo, có một số vở tiêu biểu như: Tam quốc diễn nghĩa (5 hồi), Phụng Nghi Đình, Mọc Quế Anh, Tiết Linh Sơn, Tiết giao đàn ngọc, Sơn Hậu (3 hồi), Thất huyền quyền, Bách đạo từ hải thọ, Quân sư Dự Nhượng, Chiêu quân cống Hồ, Đê Thám, Lưu Bình - Dương Lễ, Quan Âm Thị Kính, Trương Viên... Ngoài ra, Vũ Hạ còn có trò đánh gậy bẩy, gậy ba và tục kể về ngày tết. Tương truyền, trò đánh gậy tái hiện quá trình luyện quân của Hưng Đạo Đại Vương ở ấp Mùa.

CẦU BO QUA PHỐ

■ Ký của nhà văn VÕ BÁ CƯỜNG

Kỳ 8: Nhóm bạn

(tiếp theo kỳ trước)

Cầu Bo năm 1963.

Có tối Thi rủ anh Đình, anh Đắc và tôi (Đức Phúc) vào hiệu thuốc bắc nhà cụ Đức Xương, Đức Hợp để thưởng cái mùi thơm của vị thuốc bắc gói trong giấy điều chất đầy trong bộ nứa bày trước cửa hiệu. Thi khéo mồm xin cụ Đức Xương mấy lát cam thảo đưa cho mỗi anh một miếng, mua thêm gói ô mai bà hàng nước bên cạnh. Bà già ngồi gói ô mai, nói: “Hàng vừa cắt từ phố cổ Hà Nội về, ngâm lâu trong miếng mới thấm vị ô mai phố Quan Chưởng. Rồi mấy người loẹt quẹt lê guốc dép “bát phố”. Đức Phúc kể: Chúng tôi đi thông thả, như bọn trẻ rong chơi nên chả ai để ý. Mỗi người đi theo một kiểu. Riêng Đình dáng người đi hơi nghiêm chỉnh, bao giờ anh cũng lẩn vào phía trong để quan sát được sau trước. Đến gần cửa nhà thờ, Đắc bảo: “Tôi mai có đoàn xiếc Tạ Duy Hiến Hà Nội về biểu diễn. Làm sao cho các nhóm đều được đi xem để biết cách họ nhảy qua vòng lửa, xem khi đi xe đạp... Dân khéo: “Xiếc Duy Hiến hay lắm”. Không hay, sao đông người đi mua vé thế”.

Lúc đó, nhóm bạn bát phố đã có mặt Khánh “híp” bảo: “Để tôi nghĩ đã, chứ cách trèo tường, độn thổ xô đẩy ở cổng cũ rích, dân ghét”. Nói xong, Khánh kéo Đình và anh Đắc ngồi xuống lấy que vạch lên mặt đất kế hoạch phá trùng vây vào khán đài. Khánh tả thật tỉ mỉ: “Đây là con đường từ phía nhà bà Xơ đi tới chiếc cổng xây theo kiểu vòm cung thấp tề. Qua được đó là vào phía sau rạp biểu diễn”. Cổng thường kê một cái bàn chữ nhật. Có một lão “sếp” già, mắt mờ thiên cầm dùi cui ngồi dạng háng gác. Anh em có thể nấp sau tường xây sau cổng. Tôi bảo thằng bé trong đội nhỏ con, nhanh như chỉ đồ dít chui vào gầm bàn ngồi lừa lão “sếp”, trong túi nó thủ sẵn con rắn nước. Khi tôi bước vào cổng, tay đưa vé trình “sếp”, nó bắt thần cho con rắn chui vào ống quần lão “sếp” già. Lão này chúa sợ rắn, sẽ bỏ chỗ ngồi chạy khỏi bàn. Tôi la làng: “Có thằng ăn cắp nó cầm con rắn kia kia”, tất nhiên lão theo tôi đuổi thằng mất dạy, “gôn” bỏ trống. Anh Đắc hô “sút”, anh em lừa vào, phân tán mỗi người ngồi một chỗ... Chưa hết trò diễn đâu anh ạ. Chạy đến chỗ này (gốc cây

xoan ta), Khánh “híp” chỉ, một thằng trong băng Roãn “vêu” lao ra, chạy ngược lại xô vào “sếp” sao cho “sếp” ngã chổng chơ. Tôi (Khánh) giơ tay chỉ: “Nó kia kia... Thế nào lão vừa thở vừa chạy, rên rĩ chửi: “Bố thằng ranh con”. Tôi để thêm: “Nó ăn cắp trước mặt ông đấy”. MÀN diễn ra đúng như thế. Đức Phúc nhớ lại hôm đó lão “sếp” già ôm gói kêu đau, miệng gào lên: “Ông mà bắt được mày sẽ gông cổ lại, tống mày vào “kiên” hàng tháng chứ chả chơi...”.

Trong Hội kín, cánh thiếu nữ theo Thi ngày càng đông. Tuổi Thi như gió đang “xoan”, cái đẹp cứ ngồn ngộn trên đôi môi, đôi mắt người con gái bà Cử. Đình đã kiếm đâu được cuốn sách đưa Thi. Lúc rồi Thi áp sách vào ngực, hai tay giữ khư khư sợ ai cướp mất. Thi bảo với Đình: “Sách gì viết mơ mộng đắm đuối, chẳng lúc nào em rời được”. Đình cười: “Năng chỉ là người em gái thôi”. Cái tên sách của ông Vũ Trọng Can đặt nghe cũng lạ. Ông nhà văn này bắt người đọc mê mẩn. Nhân vật ông viết khiến người ta thấy như bị say nắng say gió, mê mà tỉnh. Anh nhìn em thấy sau

khi đọc sách cũng sâu mộng như ai”. Thi bảo: “Thì ra yêu cũng vất vả, cũng khó nhọc như người kéo xe bò vậy”.

Hội kín do cánh anh Đắc, Đức Phúc, anh Đình, Thi diu dắt nhau ngày một lớn mạnh. Ba ông “bang chủ” đều nhập vào Đoàn thể. Hội viên ngày một đông. Họ từ bỏ những công việc vô bổ không giúp gì cho dân. Mỗi người trong hội lúc đầu hiểu công việc rất mong manh, sau dần biết con đường mình đi theo các anh chỉ dẫn hợp với lương tâm mọi người. Đến lúc trên điều Đình lên chiến khu. Nghe đâu sau này anh về Quân khu 3 đóng ở Quỳnh Côi thì phải. Anh Phạm Đắc và Đức Phúc tổ chức cuộc chia tay Đình. Thi cũng có mặt, tay Thi cầm gói táo nhỏ khê nhón cho mỗi người một quả. Đức Phúc mừng rỡ khi dứt quả táo vào miệng, nói luôn: “Táo tàu à? Kiểm đầu lấy một ít để tối mai liên hoan chia tay Đình. Đình ăn, nhớ mùi táo sao quên được phố thị”. Rồi anh nói tiếp: “Ngày xưa, lúc còn nhỏ, tôi thường thấy u sắc thuốc. Lúc chắt nước ba, đổ bã sắc ấm khác, Phúc ngồi nhặt táo tàu trong chiếc mẹt. Vị táo

ngọt nhẹ mà đượm trong cổ làm Phúc băng khuâng khó quên”. Thi mở to đôi mắt hỏi: “Anh Đức Phúc nói thật hay “phiệu” ra cho vui?”, rồi mắt Thi bỗng nhắm lại về lim dim mơ mộng đầu đầu. Chính lúc đó Thi đang hồi tưởng những kỷ niệm đẹp về Đình, những đêm lợi qua cánh đồng Lôi vào làng nhận tài liệu... Rồi những đêm trần trọc một mình đợi một giấc mơ xa... Thi tưởng tượng Đình đẹp như hình tượng trong con người Thi. Mơ ước nơi anh đứng, gió làm bóng cây lay động.

Thi kiêu hãnh về Đình. Cô không ân hận gì cuộc quen biết qua đêm mưa ấy, được anh nắm tay nhau chạy qua bao cánh đồng vắng về gốc cây đa gù, Lạc Đạo dự kết nạp vào “Hội kín”. Anh Đình đâu phải kẻ giang hồ. Anh là người của Đoàn thể. Mình đã rời bỏ cuộc đời cô con gái bà Cử suốt ngày ở trong nhà bế em, thổi com, nấu cơm chán lảm! Bây giờ sông nước đò giang và những cuộc tắm gội sông Trà cũng không làm mình sợ. Thi lại mở gói táo ăn thêm quả nữa rồi gói lại để dành. Cô cố tìm xem cái cảm giác băng khuâng khó

quên có thực không? Nếu đúng vậy, mình phải dành riêng một gói nhỏ giấu bọn nó cho anh...

Mấy con chim trên cành đã bắt đầu hót. Tiếng hót lạ lắm. Thi nghe nó xao xuyến làm sao? Anh Phạm Đắc hỏi:

- Táo có ngon không?

Đức Phúc đùa lại:

- Sao anh hỏi Thi những câu ngớ ngẩn như thế?

Thi cười, Đức Phúc cố nuốt nước táo vào trong cổ, lè hạt tròn trặn ra giữa lòng tay. Thi cười nhỏ nhẹ:

- Em thích “táo tàu mà”.

Chính câu nói nhỏ nhẹ run rẩy của Thi làm về cứng cáp, nghiêm khắc của anh Đắc trước người đẹp tự nhiên biến mất. Chuyện Đắc nói với Thi lời thường ngược nghịu, rụt rè. Đôi tay Đắc không bám vào cành cây, như thừa ra không biết giấu vào đâu. Đắc nhớ lại hôm Đình tâm sự với Đắc ở đình Hàng Phố. Chuyện Đình kể làm Đắc cũng phải ghen “hơi”, nhất là khi nghe Đình đặt cho Thi câu hỏi: “Nếu sau này do công việc Đoàn thể phân công chúng ta xa nhau, em có nhớ anh không?”, Đình tâm sự, lúc ấy Đình lo câu trả lời của Thi có thể làm anh sưng cả đời, có thể làm Đình khổ hạnh buồn rầu. Với hoàn cảnh đó, Đình không dám nhìn vào mắt Thi nhưng Thi nắm tay Đình thỏ thẻ: “Chúng ta ra cầu Bo hóng mát đi”. Lời nói của Thi như cơn gió từ lòng sông Trà thổi vào trái tim anh. Trái lại, khi Đắc nghe câu nói ấy như thấy được cả hình bóng Thi đang nằm trong tay Đình, tự nhiên Đắc thấy lòng mình tan nát, xao xác như lá mùa thu. Nghĩ đến đó, Đắc phẩy tay một cái như về dứt khoát rồi rủ Đức Phúc đi ăn kem. Đức Phúc hỏi:

- Thi có đi không?

- Em không thích.

- Thế thì chịu (Đắc đáp lại).

Trước khi chia tay Thi, Đức Phúc giao hẹn:

- Nhớ tối mai đến địa điểm đã hẹn liên hoan chia tay anh Đình đấy. Thi nhớ ngoài gói táo tàu nên kiếm thêm ít ổi gừng. Mùa này là mùa ổi gừng chín. Nhớ kéo mấy đứa gái theo, nhất là con Ly, nó hát hay. Thi dắt chúng qua cầu sang Hoàng Diệu rồi rẽ theo vạt ngô mà xuôi xuống bãi cỏ nằm ở mép nước bờ sông Trà, chỗ gần đền Quan...

Ảnh minh họa

(còn nữa)

Biba Bibo
Sữa Gạo

Dinh dưỡng từ thiên nhiên

Bạn đã từng uống sữa gạo, bạn đã biết đến sữa gạo Bibabibo chưa?

Từ ngàn đời qua, gạo luôn là loại nguyên liệu giàu dinh dưỡng, được dùng để chế biến rất nhiều món ăn thơm ngon bổ dưỡng. Ngày nay, các sản phẩm từ gạo còn được biết đến như một loại đồ uống bổ dưỡng, thanh, lành cho sức khỏe.

Sự kết hợp hài hòa các nguyên liệu đặc biệt như: gạo lứt, gạo nếp cái hoa vàng, đỗ xanh... cùng công nghệ Hàn Quốc đã tạo nên sữa gạo Bibabibo thơm ngon, bổ dưỡng. Bibabibo mang lại nhiều lợi ích cho sức khỏe như: giải nhiệt, đẹp da, tốt cho tim mạch...

LỢI ÍCH CỦA SỮA GẠO BIBABIBO:

- + Tốt cho quá trình trao đổi chất và sức khỏe thai nhi:**
Bibabibo có chứa các Vitamin nhóm B như: B1, B2, B3... Nên nó có tác dụng quan trọng trong quá trình trao đổi chất của cơ thể. Đặc biệt nhóm Vitamin B chuyển hóa chất béo và chuyển Carbohydrate thành đường, đồng thời các vitamin B kết hợp với nhau, chúng làm cho cơ thể khỏe mạnh hơn. Đặc biệt các Vitamin B đóng vai trò quan trọng trong quá trình phát triển sức khỏe của thai nhi.
- + Tăng cường miễn dịch:**
Bibabibo chứa nhiều Canxi và các khoáng chất giúp cơ thể khỏe mạnh, tăng cường sức đề kháng. Do đó uống Bibabibo thường xuyên mỗi ngày giúp tăng cường hệ miễn dịch.
- + Hỗ trợ giảm cân:**
Sữa gạo Bibabibo chứa rất ít hàm lượng Calories và không có Cholesterol. Do đó, uống sữa gạo hàng ngày sẽ cung cấp đủ lượng dinh dưỡng cần thiết cho cơ thể mà không gây tăng cân. Bibabibo là sự lựa chọn tuyệt vời cho phái đẹp.
- + Bibabibo nguồn dinh dưỡng tin cậy cho người tiểu đường:**
Nhiều công trình nghiên cứu đã khẳng định, gạo lứt có khả năng kiểm soát, quản lý và làm giảm lượng Glucose trong máu của người mắc bệnh tiểu đường. Lớp cùi của gạo lứt có tác dụng làm giảm lượng Glucose trong máu, hàm lượng Hemoglobin đã được Glycosyl hóa và cải thiện sự tổng hợp Insulin ở người đái tháo đường tuýp 1, tuýp 2. Các Vitamin nhóm B và các chất chống oxy hóa có trong gạo lứt đều đóng vai trò quan trọng và tích cực trong việc chuyển hóa Glucose trong cơ thể.
- + Tốt cho tim mạch:**
Bibabibo giàu Vitamin E và Magiê nên rất tốt cho tim cũng như hệ tuần hoàn, góp phần ngăn ngừa chứng đột quỵ. Bibabibo chứa nhiều Flavonoid - một chất chống oxy hóa.

Sản phẩm của: CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN HUONG SEN
Địa chỉ: Số 18, đường Trần Thái Tông, phường Bồ Xuyên, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình
Tel: 0227.383.1010 - Website: huongsen.com.vn - bibabibovn.com

PHÒNG KHÁM ĐA KHOA **SAOMAI**

Niềm tin cho sức khỏe

Địa chỉ: Tòa nhà Sao Mai - Km4 - Đường Hùng Vương
Phường Phú Khánh - TP Thái Bình (đường Thái Bình đi Nam Định)

BÁC SĨ GIA ĐÌNH - MÔ HÌNH CHĂM SÓC SỨC KHỎE TOÀN DIỆN

Không giống với các bác sĩ bệnh viện hay bác sĩ chuyên khoa, bác sĩ y học gia đình được đào tạo toàn diện để chăm sóc sức khỏe cho toàn bộ thành viên gia đình bạn, bất kể tuổi tác hay giới tính. Ngoài việc chẩn đoán sớm, điều trị và theo dõi các bệnh mạn tính, bác sĩ gia đình còn theo dõi toàn bộ sức khỏe của gia đình bạn, bao gồm cả sức khỏe thân thể và sức khỏe tâm thể, từ đó có những định hướng lối sống nhằm phòng ngừa cũng như điều trị sớm trước khi bệnh lý phát sinh.

Nếu trong quá trình sống, thành viên của gia đình bạn cần điều trị chuyên khoa, thì bác sĩ gia đình là người sẽ định hướng giúp bạn cũng như phối hợp với bác sĩ chuyên khoa để từ đó có phương pháp điều trị vừa chính xác vừa hiệu quả mà còn có một mức chi phí hợp lý, tiết kiệm.

Bác sĩ gia đình được đào tạo các chuyên khoa nội khoa, nhi khoa, sản phụ khoa, lão khoa, tâm lý học và xã hội học cũng như đào tạo các kiến thức cận lâm sàng có thể phục vụ cộng đồng. Đặc biệt, bác sĩ gia đình phải luôn được cập nhật những kiến thức mới để đáp ứng với sự tiến bộ của y học cũng như sự phát triển của xã hội.

Phòng khám Đa khoa Sao Mai bên cạnh những trang thiết bị y tế hiện đại, tân tiến, đủ các khoa, đã và đang hoạt động. Đặc biệt trung tâm xét nghiệm đạt tiêu chuẩn quốc tế ISO 15189. Ngoài xét nghiệm sinh hóa, huyết học, nước tiểu, còn có hơn 10 xét nghiệm marker tầm soát các bệnh ung thư và có thể sàng lọc các căn bệnh tiềm ẩn để có định hướng điều trị chính xác. Khoa Y Học gia đình là một bộ phận của phòng khám, là đơn vị tiên phong của ngành Y tế Thái Bình, đã và đang hoạt động rất hiệu quả, mang lại nhiều tiện ích và được người dân nhiệt tình ủng hộ. Những công việc Khoa Y Học gia đình của Phòng khám Đa khoa Sao Mai đang triển khai là:

- + Khám bệnh và tư vấn tại nhà.
- + Lấy mẫu làm các xét nghiệm sinh hóa, huyết học và nước tiểu tại nhà.
- + Lấy mẫu xét nghiệm tầm soát các bệnh ung thư tại nhà.

Bác sĩ gia đình của Phòng khám Đa khoa Sao Mai có đội ngũ bác sĩ và điều dưỡng có trình độ, nhiệt tình, thân thiện luôn sẵn sàng chăm sóc và tư vấn sức khỏe cho gia đình bạn.

Để tìm hiểu thêm thông tin về y học gia đình hoặc đặt lịch khám và lấy mẫu tận nơi, vui lòng liên hệ
Hotline tư vấn miễn phí 1900 55 88 hoặc 02273.643.666